

Nr 494

Av herr Skårman, om vissa stödåtgärder i glesbygdssområden.

(Lika lydande med motion nr 916 i Andra kammaren)

Vid jordbruksutskottets studieresa i Norge hösten 1967 besöktes bl. a. ett s. k. »prövebruk» i Telemarken, vilket hade sin inkomst till ungefärligen lika delar från jord- och skogsbruk och från stuguthyrning till turister. I samband därmed fick utskottet en intressant och ingående skildring av den planering som skett i norska avfolkningsbygder och vars rekommendationer följdes upp i en rad konkreta åtgärder.

Problemen i Norge är i många avseenden likartade med dem i Sverige. Då Norge endast har en 40-procentig självförsörjning med jordbruksprodukter och därtill fått sina försörjningsmöjligheter hårt prövade under det senaste världskriget är man emellertid mer aktsam om den odlade jorden än i Sverige. Man förefaller även klarare ha insett betydelsen ur bevaknings- och miljösynpunkt att inte lägga alltför stora vidder öde.

I denna avsikt har man inte enbart satsat på storleksrationalisering och nedläggning av småbruk, vars produktion av jordbruks- och skogsprodukter inte räcker till för att ge en familj en godtagbar levnadsstandard. Man har även sökt att genom kompletterande sysselsättningar hålla kvar befolkningen och ge den en sådan inkomst och trivsel att det tett sig lockande att stanna kvar i hemorten. En form av dessa »Nye driftsformer i lantbruket» är utbyggandet av vad norrmännen kallar »bygdeturisme». Avsikten med denna är att skaffa ägaren sysselsättning och nya inkomstmöjligheter genom »drift av uthyter», dvs. uppförande av en grupp sportstugor för uthyrning till turister. Systemet är ju inte okänt hos oss men skillnaden torde ligga däri att staten i Norge aktivt engagerar sig för denna kombination av jordbruksdrift och uthyrningsverksamhet genom ingående rådgivning och hjälp med finansieringen.

Det har sagts att möjligheterna inte är desamma i Sverige, där turismen ej är så utvecklad. Å andra sidan är terrängförhållandena i de jordbruksbygder i Sverige, som här kan komma i fråga, synnerligen lämpade för familjesemester med skidåkning eller promenad, fiske och bärplockning. Det torde även finnas goda exempel på lönsam samdrift av turism med jord- och skogsbruk i våra fjällandskap. Då skogsindustrins mekanisering alltmer minskar extrainkomsterna för huggning, drivning och flottning bör försök göras att liksom i Norge söka ersätta de försvinnande skogsinkomsterna med turistinkomster. En sådan utveckling skulle även minska behovet av enskilda fritidshus. För en sådan utveckling fordras dock liksom i Norge statligt stöd.

Enligt 5 § i 1965 års lokaliseringkungörelse kan »lokaliseringsslån och, om särskilda skäl föreligga, lokaliseringsbidrag utgå till den, som utövar eller ämnar utöva verksamhet inom turistnäringen vid ny-, till- eller ombyggnad av turistanläggning». Sannolikt kan stöd för här avsett ändamål icke utgå enligt denna kungörelse. Fonden för friluftslivets främjande kan visserligen lämna bidrag till anläggningar som främjar ett aktivt friluftsliv men torde ej heller vara användbar för här avsett syfte. Kravet på att en anläggning, som fått bidrag ur fonden, skall vidmakthållas i 25 år kan även vara alltför bindande i en verksamhet av detta slag.

Med anledning av vad här ovan anförts föreslås,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning och förslag till stödverksamhet av kombinationen gårdsbruk och turism i enlighet med vad som prövats i Norge, i syfte att bibehålla en levande landsbygd i våra skogs- och fjällbygder.

Stockholm den 26 januari 1968

Bo Skårman (fp)

Nr 495

Av herr Svenungsson m. fl., om vissa landskapsvårdande åtgärder.

(Lika lydande med motion nr 919 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1968

Arne Svenungsson (h)

Ebbe Ohlsson (h)

N. Yngve Nilsson (h)

Arvid Enarsson (h)